

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/121/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521205098
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7521205098.3

Uznesenie

Okresný súd Košice - okolie vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. Z., K.. XX.X.XXXX, Q. Q. Z., K.. X.X.XXXX U. Q. Z. Y., K.. XX.X.XXXX, všetky t. č. Centrum pre deti a rodiny Košice - Uralská, Uralská 1, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, maloletá X. U. Q. - deti rodičov matky: X. Y., K.. X.X.XXXX, O. P. XXX, t. č. ÚVTOS Levoča, Námestie Štefana Kluberta č. 7, Levoča a otca X. Z., K.. XX.X.XXXX, O. P. XXX, maloletá Z. - dieťa rodičov: matky X. Y., K.. X.X.XXXX, O. P. XXX, t. č. ÚVTOS Levoča, Námestie Štefana Kluberta č. 7, Levoča a otca neurčeného, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým umiestňuje maloletú X. Z., K.. XX.X.XXXX, Q. Q. Z., K.. X.X.XXXX U. Q. Z. Y., K.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice - Uralská, Uralská 1, Košice do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice podal dňa 31.8.2021 na tunajší súd podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým, v rámci ktorého podal zároveň podnet na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Podnet odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z družobného pomeru matky X. Y., K.. X.X.XXXX U. R. X. Z., K.. XX.X.XXXX, obaja bytom P. XXX. U maloletej Z. Y. otcovstvo doposiaľ určené nebolo. Spisová dokumentácia maloletých detí je úradom vedená od roku 2020, z dôvodu oznámenia o hospitalizácii maloletej Z. v Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach a žiadosti o prešetrenie pomerov v rodine maloletej.

Voči matke maloletých detí bolo následne začaté trestné stíhanie a dňa 27.4.2020 vznesené obvinenie pre zločin ublíženia na zdraví. Dňa 22.5.2020 bol úradu doručený príkaz na prijatie matky maloletých detí do väzby, väzba začala plynúť dňa 12.5.2020. Otec sa o maloleté deti nedokázal a nechcel postarať. Z tohto dôvodu boli maloleté deti neodkladným opatrením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 19P/167/2020 zo dňa 18.6.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.7.2020, dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice, Uralská 1. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 18P/203/2020 zo dňa 10.5.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8.6.2021, bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa a to pobytom v Centre pre deti a rodiny Košice, Uralská 1 na dobu 3 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Výchovné opatrenie však nesplnilo svoj účel.

Matka maloletých detí, X. Y. sa toho času nachádza v ÚVTOS v Levoči. O maloleté deti sa pravidelne zaujíma a kontaktuje ich prostredníctvom listov.

Otec X. Z. je nezamestnaný, z úrovne úradu nepoberá žiadnu dávku. Žije v miestnosti, ktorá pozostáva z jednej izby, miestnosť skôr pripomína pivnicu, jedná sa o bývalú materskú škôlku. Prístup do miestností je náročný s vysokými schodmi. Miestnosť nemá žiadne okná, cez ktoré by prenikalo denné svetlo. Domácnosť je zariadená základným zariadením, nachádzajú sa tam dve väčšie posteľe, dve skrine, chladnička, ktorá je nefunkčná, využíva sa skôr ako úložný priestor a televízor. Vodu má zabezpečenú z

miestnej studne, domácnosť je elektrifikovaná. Na vykurovanie a prípravu stravy slúži staršia piecka na tuhé palivo. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Otec vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, neustále strieda partnerky. O maloleté deti sa nezaujíma žiadnym spôsobom, vôbec ich nekontaktuje. Nikto z príbuzných neprejavil záujem o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v pripojenom spise 19P/167/2020 zo dňa 15.6.2020 súd zistil, že úrad dňa 29.1.2020 vykonal zisťovanie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v domácnosti maloletej Z. z dôvodu úrazu, ktorý utrpela maloletá Z.. V čase šetrenia bola prítomná matka X. Y., R. X. Z.I. a ich spoločná dcéra Q. Z., druhá dcéra X. Z. bola podľa tvrdení otca u susedov. Rodičia nepreukázali dostatočné množstvo potravín a plienok, oblečenie pre maloleté deti síce bolo primerane čisté, ale rozhádzané po skriniach. V osobnom rozhovore otec uviedol, že nevie, ako k úrazu došlo. V tom čase bol v lese na drevo, keď sa vrátil, maloletá Z. ležala v detskom kočiari a bola zakrvavená, hneď zavolať rýchlu zdravotnú pomoc. Ďalej uviedol, že matka maloletej si len odbehla k susede po cukor. Matka s úradom nekomunikovala, venovala sa maloletej Q.F..

Úrad dňa 1.6.2020 vykonal ďalšie zisťovanie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v domácnosti maloletých detí. V čase šetrenia nebol otec doma, susedia uviedli, že odišiel do Moldavy nad Bodvou, kde si má údajne vybavovať prídavky na deti z dôvodu, že matka maloletých detí je vo väzbe. Vchod do domácnosti bol zamknutý, dvere pracovníčkam odomkla stará matka p. Z.. V domácnosti sa nachádzala len maloletá Q. bez dozoru dospeléj osoby, na pohľad vyzerala vyčerpaná, stará matka uviedla, že o maloletú sa počas neprítomnosti otca mala postarať jej teta. Na otázku, prečo je maloletá bez dozoru, nevedela odpovedať. Maloletá X. doma nebola, susedia uviedli, že odišla so svojou tetou do práce. Maloletá Z. sa nachádzala vonku v náručí svojej tety, oblečená bola vhodne a na pohľad bola dobre živená. V čase zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov bola v domácnosti hygiena na nízkej úrovni, p. Z. nevedela preukázať zásoby potravín a plienok pre maloleté deti, pretože nevedela, kde ich otec odložil. V rámci zisťovania pomerov sa dostavil aj brat pána X. Z., ktorý uviedol, že maloletým deťom otec neposkytuje dostatočnú starostlivosť a neustále požíva alkoholické nápoje. Pri odchode z obce pracovníčky stretli otca maloletých p. Z., očividne bol pod vplyvom alkoholu, otec uviedol, že bol v Moldave nad Bodvou vybavovať prídavky na deti, preukázal aj žiadosti. Pán Z. bol dôrazne upozornený na dôsledky, ktoré vedú pri neposkytovaní dostatočnej starostlivosti maloletým deťom.

4. Zo spisu tunajšieho súdu 19P/167/2020 súd zistil, že neodkladným opatrením zo dňa 18.6.2020 boli maloleté deti zverené do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice, so sídlom Uralská 1, Košice.

5. Zo spisu tunajšieho súdu 18P/203/2020 súd zistil, že uznesením zo dňa 10.5.2021 bolo maloletým uložené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, a to pobytom v Centre pre deti a rodiny Košice - Uralská, Uralská 1, Košice na 3 mesiace od právoplatnosti uznesenia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.6.2021.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

14. Cieľom neodkladných opatrení v občianskom konaní je usporiadať dočasne pomery medzi účastníkmi. Pri nariaďovaní neodkladných opatrení v konaní starostlivosti o maloletých postačuje zdôvodnenie potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme.

15. Zo skutočností uvedených úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že výchovné opatrenie vo forme pobytu maloletých v centre pre deti a rodiny nespĺnilo svoj účel. Výchovné opatrenie bolo nariadené za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, a to nevyhovujúceho domáceho prostredia, kde matka sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a otec vo zvýšenej miere holduje alkoholu, neposkytuje maloletým deťom primerané bytové podmienky a osobnú starostlivosť a celkovo hrubo zanedbáva starostlivosť o deti. Zo správ úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý domácnosť rodiny pravidelne monitoruje, súd zistil, že k náprave týchto pomerov nedošlo. Otec sa od umiestnenia maloletých detí o deti žiadnym spôsobom nezaujíma, deti nekontaktuje, nevyvinul žiadnu snahu na úpravu svojich pomerov za účelom návratu maloletých do domáceho prostredia.

Uznesenie, ktorým bolo maloletým uložené výchovné opatrenie v podobe pobytu v centre pre deti a rodiny nadobudlo právoplatnosť dňa 8.6.2021 a keďže bolo nariadené na tri mesiace od právoplatnosti, táto doba zakrátko uplynie. Zároveň vzhľadom na stále neusporiadanú rodinnú a sociálnu situáciu rodiny, bol podaný návrh vo veci samej na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým a ich umiestnenie do predmetného centra. V súčasnosti sa nejaví ako vhodné, ani účelné, aby sa maloleté deti na čas do rozhodnutia vo veci samej vrátili do domáceho prostredia. Základným atribútom pre zdravý rozvoj dieťaťa a jeho psychickú pohodu je stabilita a predvídateľnosť životných podmienok. Navyše pomery u otca maloletých odôvodňujú obavu súdu, že v domácom prostredí by potreby maloletých neboli plnohodnotne uspokojené a že by o nich nebolo riadne postarané. Preto má súd za to, že je v najlepšom záujme dievčat, aby do rozhodnutia vo veci samej zotrvali v centre, kde sa v súčasnosti nachádzajú. Z uvedených dôvodov súd usúdil, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a bezodkladnú úpravu pomerov maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).